

Metsähallitus
Pohjanmaan luontopalvelut
kirjaamo@metsa.fi

LAUSUNTO

26.2.2016

Dnro 0177 /2016

Asia: Paliskuntain yhdistyksen lausunto Mustarinnantunturin luonnonsuojelualan järjestyssäännöstä

Viite: Lausuntopyyntö 28.1.2016 Dnro MH 5206/2015/06.02-03

MUSTARINNANTUNTURIN LUONNONSUOJELUALUEEN JÄRJESTYSSÄÄNTÖ

Erilaiset luonnonsuojelu- ja erämaiset alueet ovat poronhoidon kannalta monin tavoin erittäin tärkeitä, sillä poronhoidon kannalta haitallinen tai häiriötä aiheuttava muu maankäyttö näillä alueilla on kiellettyä, vähäistä tai rajoitettua. On hyvä, että poronhoidon harjoittaminen on kirjattu omakasi kohdakseen Mustarinnantunturin järjestyssääntöön. Se vahvistaa poronhoidon asemaa kuten on selkeästi ja itsenäisenä osana otettu aikaisemmin esille Mustarinnantunturin ja Kiekkikairan alueen visiossa. Myös luonnonsuojelulain (LSL 1096/1996) mukaan poronhoitolain (PHL 848/1990) mukainen poronhoidon harjoittaminen luonnonsuojelualueilla on sallittua.

Yksityiskohtaisemmat huomiot

Mustarinnantunturin luonnonsuojelualue sijoittuu Timisjärven paliskunnan alueelle. Suojelualue on suhteellisen laaja ja sijaitsee keskellä paliskuntaa. Luonnosolosuhteista riippuen alueella on ympäri vuoden poroja ja se on paliskunnalle erittäin tärkeää laidun- ja poronhoitoaluetta. Sen merkitys korostuu talvella ja keväällä, kun luonnossa olevat ja lisäruokinnasta vapautetut porot kerääntyvät alueelle ”luppoilemaan”. Osa poroista jää alueelle myös vasomaan. Alueella myös lisäruokitaa poroja talvikuukausina.

Järjestyssäännössä kohdassa 4. käsitellään paikallisia asukkaita koskevia erityismääräyksiä. Sen mukaan alueella on sallittua harjoittaa porotaloutta. Siihen liittyen on myös mahdollista rakentaa poroaitoja ja muita rakennelmia, ottaa puuta, leiriä ja tehdä avotuli. Poronhoidon harjoittamisen edellytyksiä on näin ollen jo huomioitu, mutta ei riittävästi, joten järjestyssääntöön tulee tehdä muutamia lisäyksiä.

Maastoliikennelain (1710/1995) mukaan maastoliikennelupaa ei tarvita ”3) poronhoitoon kuuluviin töihin poronhoitolaissa (848/90) tarkoitetulla poronhoitoalueella ja sen välittömässä läheisyydessä lumipeitteen aikana eikä liikkumiseen näihin töihin kuuluvissa välttämättömissä tehtävissä lumettomassa maastossa.” Poronhoidon kannalta on tärkeää, että maastoajoneuvojen käyttö poronhoitotöissä sallitaan suojelualueella niin kesällä kuin talvellakin. Tämä tulee ehdottomasti lisätä järjestyssäännön kohtaan 4., missä poronhoidon sallitut tehtävät mainitaan. Tällä hetkellä järjestyssäännössä maastoliikenne on luvanvaraista (kohta 3).

Järjestyssäännön mukaan vain metsästyskoirien irtipito olisi sallittua alueella. Myös poronhoitotöissä on perinteisesti käytetty koiria. Porokoiria kulkee irti, mutta lähellä isäntää niin että se porojen kuljetustilanteessa lähetetään hakemaan tokasta irronnutta poroa korkeintaan muutamien satojen metrien päästä. Porokoirat ovat aina erittäin tottelevaisia eikä niiden sallita lähtevän muiden eläinten perään. Muissa kuin porojen kuljetustilanteissa koira kulkee joko maastoajoneuvon kyydissä tai vierellä. Porokoirien käyttö suojelualueella tulisi sallia myös.

Alue on erämaisuuutensa vuoksi myös maasuurpetojen vahvasti suosimaa aluetta. Suunnittelualue on normaalin metsästyslain (615/1993) mukaisen metsästyskäytännön piirissä, eikä järjestyssääntö esitä muutoksia metsästyksen järjestykseen (2. Sallitut toimet, kohta 3.). Normaalin metsästyksen lisäksi alueella siten sallittaisiin metsästyslain mukaisilla vahinkoperusteisilla poikkeusluvilla tapahtuva maasuurpetojen poisto. Maasuurpetojen poistaminen tulisi kuitenkin lisätä erillisenä kohtana järjestyssääntöön siltä varalta, jos jossain vaiheessa käykin esimerkiksi niin, että petojen poistoa säätelee jokin muu kuin metsästyslaki. Maastoajoneuvoja tulee voida käyttää poikkeusluvilla tapahtuvan metsästyksen yhteydessä.

Mikäli alueella harkitaan jatkossa uusia toimenpiteitä, jotka voivat rajoittaa poronhoitotyötä, on hoito- ja käyttösuunnitelmia sekä niihin liittyviä järjestyssääntöjä tehtäessä ehdottomasti osallistettava Timisjärven paliskunta aiempaa paremmin. Poronhoitolaki myös velvoittaa valtion viranomaiset neuvotteluihin poronhoitoon oleellisesti vaikuttavien suunnitelmien yhteydessä (PHL 53 §).

PALISKUNTAIY YHDISTYS

Anne Ollila
toiminnanjohtaja

kh/ma/ao